

№5

MBILHNI QE TE KORNI



MA MIR VON SË KURH.

SHUM hërësh këna knuë n' t' perkohshmén 'Nazione Albanese' mnyren më t' cilhen flitët per në Shqyptart è Shqypnis sipermé, è më disa artikulha ajo è perkohshmé gazët, qi do t' két muradin më sjëlh prëj védit syt è Shqyparis, qiti shqibë è vësvésé vénnit t'on, sé o nuk ka nêrz t' xëht è mukajëlhi per vénn t' on, o nuk ka per kryë nêrz qi è ñofin Shqypnin si duhët më è ñoft è kshtu rëhën mmas disavé qi Shqyptar thirën por Shqyptar nuk jan.

Na kujtojm sé kio arsyja è mramé asht aj shëbët qi è shtyn kryëshkroñetorin më shti n' gazët t' vét disa artikulha qi nuk i japin nnër è shëz gazëts qi ka emnué véhtén 'Nazione Albanese' as kryëshkroñetorit sáj.

Na, per t' sakt qi këna n' itat è fort per hater kryëshkroñetorin è t' perkohshmé 'Nazione Albanese' t' nnërushmin Zotni Lorecchio è na vé mënnia sé aj vét è do pa hilé dhën è vét Shqypnin, è asht édhé tui è distuë më zëlh t' fòrt tui bertit n' kater ant më gazët t' vét è tui u-munnué më rhit emnin è erzin è Shqypnis ; por shka munnët më na hiék më vësvésën prëj mënnés s'on è mé na ba më ñoft më t' sakt sé aj zâ nuk asht tui dal porsì ñi qam vajit qi djali qan nanen è vét, por bêlda asht ñi za qi pershkolhët sikur t' kthymit è grykavé qi kthëjn zanin è húj è nuk flasin prëj védit ? É ñimënn kujtume ne par sé zani i vllaznevé t'on persh-kohëj neper ata lêtra, è sé m' ata shkrimé s' lypët tjëter véç sé è mira è t' birvé Shqypés, è mira è Shqyptarvé. Pritime per dit fjal dashtnijët, fjal nermjësijët, fjal bashknimit, por nuk shkoj shum, è artikulha t' ddâmit filhune më dal nermjët t' fjalvé t' bashknimit. Bésa qi do t' u lithté n' ata artikulha nuk ishtë ma bës Shqyptarsh por bës Framasojshe per më i ba luft priftnis, psë priftnia è hoghalhart è lân ket dhé n' térh, sikur thote ajo. É, n' vénn qi më nnëz bashkimin ner zëmmra t' Shqyptarvé, më u-munnué më nis t' ddâminqysh n' filhes t' puns. Oh ç' filhes bashknimit !

Rzojm ñi hër kish è ghamia ku t' jën, è mannëj çohëna hasi édhé Mmrëtít t' on, è at' hër ? Shka thot atbot è perkohshmia 'Nazione Albanese,' a më dal n' védi a ma mir më i lyp nnihm Itales më na shti nen sjëtulh t' vét ?

Thot sé priftnia asht è shitun Nëmces, è sé asht n' robni t' sáj è i sunon si don vét, è po è xam sé édhé kënka, *dato non concesso*, por è gazéta 'Nazione Albanese' a nuk difton ashiqaré sé i asht shitun Itales è sé flët per fjal te saj, punon per murad t' sáj, è asht nen robni t' sáj ? Më ç' faqë pra munnët më i pshtët tjëtrit at faj qi i rannon n' védi ? Por ñiri pëshon tjëtrin m' védi t' shumen è hërs, è è perkohshmia 'Nazione Albanese' at faj qi ka vét munnohët më i a pshtët tjëter kuj. Çud è madhé m'

dukët tui knnué ata pralha mé t' cilhat jan t' paditun priftinija é vénnit n' Shqypni, priftinija qi asht ghith Shqyptar, sternipa é nipa, é bir t' atyné Shqyptarvé qi Shqyptar qinnrunéé ditne mé qinnrué ner vénné t' véta, é mé mmajt m' ñi soj lirijét Shqypnin ; é t' paditun préj kùj? préj atyné qi dikur ikne é lane vénnin é vét é é nrrune mé dhé t' hùj! Po i pvés shkroëtort é t' perkohshmés 'Nazione Albanese' é kush asht ma kolhaj mé u-shitun: a kush ka dal vénnit vét é ghinnét n'dhé t' hùj, a kush ghinnét n' vénn t' vét é é ka ala t' xéht n' zémmer t' vét dashtunin é vénnit vét?

Ñiménn qi Némcia i ka dhan é i nép kishvé é Méshtarís n' Shqypni, shka t' jén Shqyptar i kshtén i a di é do t' i a din nnérat qi ka pas é ka préj tij, por a kujton kush bélda sé mé kta nnihm qi jép Némcia é shét Shqyptari lirin é vét? Jo kurh! Tjéter asht mé i a dit nnéren Némces per t' mira t' bamé é tjéter mé shit véhtén é dhén é vét. É une po tham n' émen t' ghith Shqyptarvé t' kesaj an, qi as nuk dùm mé pa n' dhé t' on Némce as Itale as tjéter kómm, m' sá dona mé pà Malin-é-Zi qi ka kén, asht é ka per t' kén hasmi i kti dhéut t' on. Na dùm po, dùm liri, dùm t' jém n' védi, t' sunohéna mé sulhé t' ona, t' ghikohéna mé ghygh t' on, é émni i Shqypnis t' rhitét nen hijé t' Mmrétnis qi tash katerqinn é sa vjét na shtini n' dór t' vét, psé pa i u-pshtét kuj m' védi s' munnéna mé qinnrué é tui é pas ñi shtylh nuk kéna névoj mé kerkué ñi tjéter. Nuk i kéna ala disa lirimé qi na lypén, por kéna uzda j mé i pas, é fort shpéjt pa nnihm t' kuj, sé Mmrétnia po é ñéf bésen t' on, fuqin t' on é gajrétin t' on, é, n' i patshim viéft kurh, sot é ka kohen mé na é dit tui na dhan lirit qi na lypén, é qi bajn Shqypnin mé kén Shqypni.

Thash sé na i a dím Némces per nnér é sé édhé do t' i a dím per ata te mira qi i ka bá

dhéut t' on, é kio punkujtoj sé nuk na shnnér zon por na jép nnér. é s' na qét t' pabés é faqézé sikur na diftohéñ né é shuma é kommévé tjér per nnéra t' bamé.

Né, mé t' mira tjéra, ghymértia é nnérsia na ka lè n' zémmer é asht é perzimé mé ghak t' on, é Zoti mos é thasht qi ñi Shqyptar i vétém t diftohéñ i pannérsi é i paerz mé at mnyr qi na jan diftué né Italian disa hérésh mmas nnérasl bamé. é sikur U-diftué édhé ñi far Baldaçit italian é bilé nner asish qi mmahén t' knnushem t' marifétshem é mé ñérzi shum, i cilbi é rth i Shqypni per mé kerkué barishté é lulé per h sap t' vét; é mmasi kerkoj kah désht vét, lùj neper malé é fusha, hini neper pylha, tui shkú mik n' mik i sajdísun per ghith vénn, i nuérti per ghith an, mé sofer te shtrumé ghith ku voj i percéjlhun mé rogtar préj ñi vénnit m' tjétri per tri kater-pushk qi nnjú n' Guzi per kur nruhl, por sa kthéj n' dhé t' Itales i harhoj nnérat é Shqyptarvé é shkroj se na jéna ñérzi t' ége ñérzi t' payrnék, t' pammsim, t' pabés é ghit shka mujt é djiti mé sénerghué per né. É kti nnér na é rth préj ñi Italianit, per ñi asish bélda qi préj atyné qi thirén v' haznit t' on i nuéroin t' é t' réitun préj tyné na bléjn né préj shkú mé tyné é na kujtoj t' shitun Némces, a Myskovit a bélda édhé Malit-Zi. Por Baldaçi i shtrént é s. Baldaçia tjér qi shkrujn per né nuk é diftoja ghy mértin é Shqyptarvé é bukdhane t' on. Na é dim sé sa sajdí munnét mé pas ñi i perjashten n' dhé t' Éltinit fis Baldaçias. Atjé ngortí únit (***) kush nuk ka mé hanger préj kuléte vét; atjé nuk shtron kush sofer por ner lokanda é ñizét vét hán m' ñi sofer ghitkush n' hësap t

(*) Per ket Italian, i cilhi mé at t' shama é t' réni i poshtué komin t' on, Zotnia Anselmo Lorecchio ka shkruar ne " Nazione-Albanese ": " Il nostro illustre amico Baldacci ". Do mé than, ky Anselmo ka per mik t' vét na t' maç ñi annik t' Shqyptarvé t' on. (Albania)

(**) U kujtojmé këndonetorevé toske sé unri thohet i Shqyptaret é Vëriet per Uria. (Albania).

